

MIECZYŚLAW ZAWADZKI - Laudacja 2018

Rzeźbiarz związany z Łukowskim Ośrodkiem Rzeźby Ludowej. Należy do grona wybitnych twórców i popularyzatorów sztuki sięgającej do ludowych tradycji.

Urodził się w 1947 roku w położonej niedaleko Łukowa wsi Budziska. W rodzinnej okolicy zetknął się w młodości z twórczością wybitnych artystów ludowych, którzy zainspirowali go do podjęcia własnych prób rzeźbiarskich.

Do grona swoich mistrzów zalicza Wacława i Bolesława Susków, Ryszarda Sęka, Mariana Adamskiego, Tadeusza Cakałę i Tadeusza Lemieszka.

Chociaż zamieszkał w Łukowie, jest emocjonalnie i rodzinnie związany z życiem wsi, co jest widoczne w jego twórczości artystycznej.

Twórczość Mieczysława Zawadzkiego jest kontynuacją najlepszych tradycji w sztuce ludowej, związanym z Łukowskim Ośrodkiem Rzeźby Ludowej, sławnym nie tylko w Polsce, ale również w Europie.

Pracuje w ukochanym przez rzeźbiarzy drewnie lipowym, miękkim, łatwo poddającym się obróbce. Posługuje się prostymi narzędziami: siekierą, piłą, nożem i kilkoma dłutami.

Formę rzeźb bardzo dokładnie obmyśla, gdyż wykonując je z jednego kłosa drewna, nie może popełnić niemożliwej do naprawy pomyłki. Są to przeważnie kompozycje budowane na kilku planach, choć tworzy też rzeźby pojedyncze i płaskorzeźby. Dekoruje je motywami zwierzęcymi i roślinnymi.

Rzeźby Zawadzkiego cechuje syntetyczne ujęcie przedstawianej tematyki, zaś w wielopostaciowych kompozycjach umiejętność wyboru najważniejszych elementów dla przedstawianej idei, co czyni ją czytelną dla odbiorcy i atrakcyjną w formie.

Tworzy rzeźby sakralne i świeckie, związane z pracą na wsi. W swojej twórczości opowiada o najważniejszych dla niego wartościach: szacunku dla pracy, przeszłości i religii. Chętnie przywołuje wspomnienia o zwyczajach i obrzędach rolniczych oraz religijnych, zapamiętanych z dzieciństwa. Pragnie je poprzez swoje rzeźby zachować w pamięci rodaków.

Prace Mieczysława Zawadzkiego są pięknie polichromowane. To załuga żony, Czesławy, która od lat uczestniczy w realizacji pasji męża i żywymi barwami podkreśla formę rzeźb.

Od 1977 roku rzeźbiarz przedstawia swoje prace w konkursach sztuki ludowej. Zdobył w nich wiele nagród.

Ze szczególnym sentymentem wspomina 10 edycji „Sztuki ludowej Południowego Podlasia”, kiedy to podczas pokonkursowych wystaw przedstawiał prace publiczności muzealnej Białej Podlaskiej, Siedlec i Łukowa.

Uczestniczył w kilkunastu zbiorowych wystawach w kraju (Warszawie, Białej Podlaskiej, Lublinie, Siedlcach) i za granicą (m.in. Berlinie, Strasburgu, Sztokholmie, Paryżu, Giessen).

W 2013 roku w łukowskim muzeum odbyła się wystawa indywidualna zrealizowana w ramach stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Było to już drugie stypendium twórcze, pierwsze otrzymał w 2008 roku.

Zawadzki od lat przygotowuje własne ekspozycje na targi sztuki ludowej organizowane przy Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym czy Jarmarku Jagiellońskim w Lublinie. Uczestniczy także w kiermaszach sztuki ludowej w rodzinnym Łukowie, Warszawie i Krakowie.

Prace artysty znajdują się w zbiorach polskich muzeów, w tym Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie, Muzeum Lubelskiego w Lublinie, Muzeum Południowego Podlasia w Białej Podlaskiej, Muzeum Regionalnego w Łukowie, a także w wielu kolekcjach prywatnych.

Od wielu lat przyjaźni się z innym wybitnym łukowskim rzeźbiarzem Mieczysławem Gają, z którym od 1994 roku prowadzi zajęcia rzeźbiarskie z dziećmi i młodzieżą. Założona wówczas,

w ramach prowadzonego przez Ministerstwo Kultury i Sztuki programu „**Ginące zawody**”, szkoła rzeźbiarska (po kilkuletniej przerwie) dzisiaj przyjmuje kolejne już pokolenie dziewcząt i chłopców pragnących spróbować swych sił w rzeźbieniu. Ponad 150 osób poznało techniki obróbki drewna, nauczyło się posługiwać narzędziami, podjęło pierwsze próby wykonania własnych prac. Wielu z nich zauroczonych pasją artystów–instruktorów rzeźbi do dzisiaj.

Zawadzki nie ustaje w poszukiwaniu nowych talentów, uczestniczy w licznych spotkaniach w szkołach powiatu łukowskiego. Wygłasza prelekcje, prowadzi pokazy rzeźbienia, opowiadając przy tym o sukcesach najwybitniejszych przedstawicieli ośrodka łukowskiego, rozbudza w dzieciach i młodzieży potrzebę tworzenia, gwarantującej satysfakcję z własnoręcznie wykonanych przedmiotów oraz miłość do drewna, najwspanialszego materiału, szeroko wykorzystywanego w kulturze ludowej.

Mieczysław Zawadzki od ponad 20 lat aktywnie pracuje na rzecz środowiska łukowskich twórców w Stowarzyszeniu Twórców Ludowych.

W latach 1993-2001 był prezesem Oddziału Siedleckiego STL, zaś w kadencji 2005-2009 pełnił funkcje prezesa Oddziału Łukowskiego STL.

Był także w latach 1997-2001 członkiem Zarządu Głównego STL.

W 2015 roku, w roku jubileuszu 50-lecia Łukowskiego Ośrodka Rzeźby Ludowej został odznaczony Brązowym Medalem „**Zasłużony Kulturze – Gloria Artis**”, a w 2016 otrzymał **Nagrodę im. Oskara Kolberga**.

Posiada odznakę **Zasłużonego Działacza Kultury** (1986) i **Zasłużonego dla Kultury Polskiej** (2010). Otrzymał także w 2010 roku **Złoty Krzyż Zasługi**.

Trudno wymienić wszystkie dyplomy i wyróżnienia, które otrzymał Pan Mieczysław, wśród których wysoko ceni Dyplom Ministra Kultury i Sztuki z 1987 roku oraz Dyplom Pamiątkowy Województwa Lubelskiego z 2013 roku.

MIECZYŚLAW GAJA - Laudacja 2018

Urodził się w 1953 roku w Łukowie. Tu ukończył szkołę średnią i rozpoczął pracę w Łukowskich Zakładach Przemysłu Mięsnego.

Z rzeźbą zetknął się w 1975 r. po zawarciu związku małżeńskiego z córką znakomitego rzeźbiarza Waclawa Suski i od teścia przejął umiejętność rzeźbienia, która stała się jego życiową pasją.

Twórczość Mieczysława Gaja jest ściśle związana z **Łukowskim Ośrodkiem Rzeźby Ludowej**, jest jej wybitnym przedstawicielem.

W 1976 r. osiągnął pierwszy sukces w konkursie „Twórczość ludowa – kroniką polskiej wsi „uzyskując II nagrodę.

Wielki zapał, umiejętność rzeźbienia i pierwsze sukcesy stały się życiową pasją młodego artysty. Następne lata to okres wytężonej pracy twórczej, ale też błyskotliwej kariery w dziedzinie rzeźby ludowej.

Prace swoje wykonuje z jednego bloku drewna. Są to przeważnie całe kompozycje budowane na kilku planach. Dekoruje je motywami roślinnymi i zwierzęcymi oraz bogatą polichromią. Posiada własny styl i jego prace są łatwo rozpoznawalne spośród rzeźb innych twórców Łukowskiego Ośrodka.

Tworzy rzeźby, płaskorzeźby o tematyce sakralnej: szopki, postacie świętych, sceny biblijne. Rzeźby różnej wielkości, bogato zdobione.

i świeckiej, przedstawiające folklor wsi polskiej jak: wesela, jarmarki, kapele wiejskie, żniwiarze, kosiarze, zbieranie owoców, miodu, kobiety wiejskie przy pracach w domu, ogrodzie, polu i sadzie.

Ważną rolę odgrywa w jego twórczości tematyka przyrodnicza: różnorodne zwierzęta, ptaki, drzewa i rośliny.

Śmiałe rozwiązania plastyczne w budowaniu kompozycji, swobodne operowanie gamą środków artystycznych oraz inwencja twórcza stawiają go w czołówce polskich rzeźbiarzy ludowych a jego prace stanowią ważny wkład w dorobek naszej ludowej i narodowej kultury.

Ciągle doskonaląc swój warsztat twórczy, bierze udział w licznych wystawach i konkursach lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich, licznych festiwalach i targach sztuki ludowej, uzyskując wiele czołowych nagród i wyróżnień.

Wystawy jego prac w muzeach i galeriach polskich oraz zagranicznych to wielka satysfakcja dla twórcy.

Wystawiał w kraju Warszawie, Lublinie, Białej Podlaskiej, Siedlcach, Toruniu, Gdańsku, Rykach, Łukowie i za granicą m.in. Berlinie, Strasburgu, Sztokholmie, Paryżu, Budapeszcie, Gettingen, Provo (USA)

Jego prace zakupiły do swoich zbiorów muzea w Łukowie, Warszawie, Lublinie, Białej Podlaskiej, Toruniu, Gdańsku i Krakowie oraz prywatni kolekcjonerzy z kraju i zza granicy.

W 1982 r. został przyjęty w poczet członków **Stowarzyszenia Twórców Ludowych**.

Od 1995 r. jest członkiem Zarządu najpierw Siedleckiego, potem Łukowskiego Oddziału Stowarzyszenia Twórców Ludowych, a od 2009 r. jego Prezesem.

Członek Rady Muzeum przy Łukowskim Muzeum Regionalnym na kadencję 2014 - 2018r.

Nie ukrywa swoich tajemnic warsztatowych, ucząc trudnej sztuki rzeźbienia młodych adeptów, przy zachowaniu treści i formy rzeźby ludowej własnego regionu.

Jest współzałożycielem **Szkołki Rzeźbiarskiej** istniejącej przy Łukowskim Ośrodku Rzeźby Ludowej w Łukowie. Od 1994 r. prowadzi w „szkołce rzeźbiarskiej” warsztaty rzeźbiarskie z utalentowaną młodzieżą, w celu przekazania im praktycznych umiejętności rzeźbienia w drewnie.

Celem działalności szkoły jest wyszukiwanie młodych talentów, kształtowanie ich umiejętności, organizowanie przeglądu dorobku twórczego młodzieży, upowszechnianie osiągnięć

twórczych oraz przygotowanie dzieci i młodzieży do aktywnego uczestnictwa w kulturze ludowej, przy zachowaniu tradycyjnej treści i formy rzeźby ludowej regionu łukowskiego.

W 2007 r. prowadził w Warszawie warsztaty rzeźbiarskie w ramach programu „**Ścieżki tradycji**” oraz warsztaty w ramach **Letniej Szkoły Rzeźby Ludowej** w Lublinie w 2010 r.

Za pracę z młodzieżą w „szkółce rzeźbiarskiej” jako opiekun otrzymał w konkursie „Sztuka Ludowa Południowego Podlasia” w roku 1998 nagrodę specjalną za wzbogacenie współczesnej sztuki ludowej naszego regionu o nowe wartości artystyczne, a w 1999 r. również nagrodę specjalną za propagowanie tradycyjnej rzeźby ludowej wśród młodzieży szkolnej oraz wiele podziękowań za prowadzone pokazy rzeźbienia i warsztaty rzeźbiarskie w Pracowni Rzeźbiarskiej w Łukowie oraz w szkołach podstawowych, gimnazjalnych Łukowa i okolic oraz w Lublinie i Warszawie.

Wyrazem uznania dla jego twórczości artystycznej jest prestiżowa **Nagroda Artystyczna Młodych im. Stanisława Wyspiańskiego** w roku 1987, co dla młodego twórcy było zaszczytem i wyróżnieniem.

W roku 2011 otrzymał nagrodę okolicznościową Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W latach 2005, 2009, 2014 Stypendysta Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W 2006 r. otrzymał Medal **Czterdziestolecia Ogólnopolskiego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych** w Kazimierzu Nad Wisłą za szlachetną pełną pasji i poświęcenia pracę.

Za całokształt pracy twórczej został odznaczony w 2001 r. „**Srebrnym Krzyżem Zasługi**”.

W 2010 r. odznaczony „**Złotym Krzyżem Zasługi**” i odznaką „**Zasłużony dla kultury polskiej**”.

W 2010 r. otrzymał nagrodę „**Kulturalną Województwa Lubelskiego**” w dziedzinie twórczości artystycznej oraz „**Medal za zasługi dla Ziemi Łukowskiej**” w dziedzinie promocji powiatu łukowskiego.

W 2014 r. w uznaniu zasług dla kultury ludowej otrzymał od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego "**Nagrodę imienia Oskara Kolberga**" i **Brązowy Medal "Zasłużony Kulturze Gloria Artis"**.

W 2014 r. od Marszałka Województwa Lubelskiego otrzymał Odznakę Honorową "**Zasłużony dla Województwa Lubelskiego**".

W 2015 r. otrzymał statuetkę "**Ambasadora Kultury Miasta Łuków 2015**" w uznaniu zasług dla miasta Łuków.

W 2016 r. otrzymał Statuetka "**Łukowskiego Złotego Niedźwiedzia**" - w uznaniu zasług dla miasta Łuków, oraz Statuetkę Wspólnoty Łukowskiej "**Człowiek Roku 2015**".

W 2017 r. **Dyplom Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego** za szczególne zasługi w upowszechnianiu kultury ludowej.